

ВИКОРИСТАННЯ ПДВ ДЛЯ СТИМУЛЮВАННЯ ІННОВАЦІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВ

*Ю.Ю. Борисевич, студентка,
Науковий керівник: Т.В. Голобородько, к.е.н., асистент
кафедри обліку, оподаткування, публічного управління та
адміністрування,
ДВНЗ «Криворізький національний університет»*

Податок на додану вартість (ПДВ) є найбільш поширеною формою універсального акцизу – за винятком США всі розвинені країни застосовують саме цю податкову форму, причому в багатьох з них вона забезпечує основну статтю бюджетних доходів, лідируючи серед податкових надходжень [8].

Податок на додану вартість – це непрямий податок, який входить в ціну товарів (робіт, послуг) та сплачується покупцем, але його облік та перерахування до державного бюджету здійснює продавець (податковий агент) [7]. ПДВ – загальнодержавний податок в Україні. Податковий кодекс [5] містить окремий розділ (Розділ V) під назвою «Податок на додану вартість» (ст. 180–211). Розміри ставок податку визначає Податковий кодекс України. Існують такі ставки: 20 %, 0 %, 7 %.

Для інноваційного розвитку української економіки актуальним рішенням повинно стати не поєднання інструментів організації і фінансування інноваційної політики певної зарубіжної країни, а використання найбільш ефективних механізмів бюджетно-податкового регулювання та стимулювання інноваційної діяльності [6]. Одним із найпоширеніших у світовій практиці напрямів державного управління інноваційною діяльністю є податкове стимулювання. За формою впливу на інноваційну діяльність воно належить до непрямих методів державного управління, а його сутність полягає у відмові держави від частини податкових надходжень в обмін на зростання обсягу інноваційної продукції з урахуванням визначених державою пріоритетів. У свою чергу, зростання обсягів такої продукції приводить до збільшення суми податкових надходжень. За умови, коли останнє перевищує суму наданих податкових пільг, податкове стимулювання стає

економічно вигідним як для суб'єктів інноваційної діяльності, так і для держави [1]. Досить значна кількість публікацій присвячена питанню використання ПДВ як стимулятора розвитку інноваційної діяльності певних галузей.

Наприклад, Боровик П.М. «серед основних напрямів вдосконалення вітчизняного механізму справляння ПДВ, які стимулюватимуть інноваційно-інвестиційні процеси та будуть важливими передумовами для розвитку і економіки загалом, і її аграрного сектору, пропонує звільнення від оподаткування податком на додану вартість частини операцій з реалізації товарів, робіт та послуг, виручка від яких використовується платниками ПДВ з метою фінансування інновацій» [2].

Грицино О. М. розглядає необхідність стимулювання розвитку інноваційної діяльності в Україні, тому пропонує удосконалити механізм оподаткування ПДВ наступним чином: «з бази оподаткування ПДВ виключити місцеві податки і збори. Це дасть змогу уникнути подвійного оподаткування; бази оподаткування інноваційної продукції виключити заробітну плату та/або амортизаційні відрахування. Це дасть змогу зменшити податкове навантаження в частині цього податку на інноваційну діяльність» [3].

Крисоватий І.А. зазначає, що «найважливіші механізми податкового стимулювання інноваційної діяльності за допомогою ПДВ пов'язані зі звільненням від сплати ПДВ окремих видів діяльності, реінвестуванням зібраного податку в основну діяльність, встановленням зниженої ставки податку на окремі інноваційні продукти та звільненням від сплати ПДВ імпорту інноваційної продукції» [4].

Отже, інноваційно-інвестиційна діяльність України потребує змін, оскільки вона відстає у розвитку відносно інших країн. Основним із методів стимулювання інноваційної діяльності є механізм пільгового оподаткування. Доречним є використання саме ПДВ як стимулятора розвитку інноваційної діяльності.

Список використаних джерел

1. Беліков О.В. Інвестування в інноваційну діяльність. Проблеми та шляхи їх вирішення / О.В. Беліков // Юридична канцелярія. – 2010. – № 3. – С. 22-29.
2. Боровик П.М. Посилення стимулюючого впливу податку на додану вартість на інноваційно-інвестиційні процеси в Україні / П.М. Боровик, О.Ю. Швабовський // Економічний вісник Донбасу. – 2014. – № 1. – С. 99-103.
3. Грицино О.М. Податок на додану вартість в оподаткуванні інноваційної діяльності / О.М. Грицино // Причорноморські економічні студії. – 2016. – Вип. 9(1). – С. 104-107.
4. Крисоватий І.А. Напрямки вдосконалення податкового стимулювання інноваційних процесів в Україні. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://dspace.tneu.edu.ua/bitstream/316497/13491/1/Напрямки%20вдосконалення%20податкового%20стимулювання%20інноваційних%20процесів%20в%20Україні.pdf>.
5. Податковий кодекс України від 02.12.2010 р. № 2755 – VI зі змінами та доповненнями. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/2755-17>.
6. Свистун Є.М. Податкове регулювання інвестиційно-інноваційного простору України / Є.М. Свистун. [Електронний ресурс]. – Режим доступу. <http://zakon.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=40-15&passid>.
7. Словник фінансово-правових термінів / за заг. ред. д. ю.н., проф. Л. К. Воронової. – 2-е вид., переробл. і доповн. – Київ: Алерта, 2011. – 558 с.
8. Юридична енциклопедія: [в 6-ти т.] / ред. кол. Ю.С. Шемшученко (відп. ред.) [та ін.]. – Київ: Українська енциклопедія, 1998. – 549 с.